

Bilance organických látek pro ekoplatbu

- **Strategický plán SZP na období 2023–2027 pro ČR**
(pravidla zveřejněna v srpnu 2022, schválena vládou 12. 10. 2022)
- **Nař. vlády č. 83/2023 Sb., o stanovení podmínek poskytování přímých plateb zemědělcům** *(účinnost od 1. 4. 2023)*
- **Základní celofaremní ekoplatba – hospodaření s org. hmotou**
 - **Kultura R:** § 13, odst. 5–9, 17–20 (sankce),
přílohy č. 3 (koeficienty) a 4 (výpočet)
 - **Kultura C:** § 18, přílohy č. 8 (koeficienty) a 9 (výpočet)
 - **Kultura P:** § 20, přílohy č. 10 (koeficienty) a 11 (výpočet)
- **Formulář (excel) pro výpočet = Model OH** (pro kultury R, C, P):
www.vurv.cz *Poradenství → Software (balance)*

METODIKA

**k provádění nařízení vlády č. 83/2023 Sb.,
o stanovení podmínek poskytování přímých
plateb zemědělcům**

**CELOFAREMNÍ
EKOPLATBA**

**ZÁKLADNÍ CELOFAREMNÍ
EKOPLATBA**

**PRÉMIOVÁ CELOFAREMNÍ
EKOPLATBA**

Evidence x bilance N x bilance OH

- Data v bilancích se vedou a ověřují dle evidence (hnojení, plodiny, výnosy).
- Evidence se vede průběžně, ale odesílá se za kalendář. rok.
- Obě bilance se vztahují k hospodář. roku (1. 7. – 30. 6.), za který jsou do nich napočteny celkové vstupy hnojiv (stejně jako do výkazu ČSÚ Zem 6-01) a upravených kalů.
- **Ale u slámy, chrástu, zeleného hnojení (meziplodiny) apod. je mezi bilancemi N a OH zásadní rozdíl.**

Evidence x bilance N x bilance OH

- **Např. sláma ze sklizně obilnin v létě 2022 se uvede podle toho, zda byla sklizena, a to:**
 - **bud' do bilance N 2021/2022 – jako sklizený výnos vedlejšího produktu (= odvoz živin z pole)**
 - **nebo do bilance OH 2022/2023 – jako statkové hnojivo rostlinného původu (= dodání organické hmoty do půdy)**
- **Meziplodina se do bilance N uvádí jen tehdy, byla-li sklizena (= hektary navíc, sklizeň v zelené hmotě), ale do bilance OH se uvádí vždy.**

Hospodaření s organickou hmotou – R

- Podmínka se vztahuje na žadatele s výměrou orné půdy (R+G+U) **nad 30 hektarů**.
- *Do výměry 30 ha se podmínka považuje za splněnou (problém hodnocení udržitelnosti v ročním intervalu, víceleté organické hnojení).*
- **Potřeba opatření:**
 - půdní druh
 - vybrané pěstované plodiny (např.: okopaniny↑, jeteloviny↓)
- **Plnění potřeby:**
 - různý obsah a účinnost dodaných organických látek
 - meziplodiny, úhory + „ryze“ neprodukční plochy
 - agrotechnické operace (strip-till nebo přímé setí)

Hospodaření s organickou hmotou – R

- ▣ Pro ekoplatbu 2023 se hodnotí aktivity v rámci hospodářského roku 2022/2023 (v časové návaznosti)
 - zapravení slámy po sklizni předchozích plodin
 - zpracování půdy (léto, podzim)
 - výsev meziplovin
 - aplikace statkových nebo organických hnojiv, příp. kalů
 - zelené hnojení
 - jarní organické hnojení
 - zpracování půdy (jaro)
 - pěstování hlavních plodin (JŽ 2023)
 - výnosy se nesledují, takže v létě jsou již k dispozici všechny podklady pro výpočet (termín je do 30. září)

Hospodaření s organickou hmotou – R

▣ Potřebné údaje

- **Jednotná žádost** (2023) – výměra půdy (kultury R, G, U); výměra úhorů a deklarovaných „ryze“ neprodukčních ploch (např. ochranné pásy), které se přičtou k výměře úhorů.
- **Registr půdy** (Portál farmáře) – součet výměr DPB zařazených podle převažujícího půdní druhu.
- **Evidence hnojení** (1. 7. 2022 – 30. 6. 2023) – spotřeba hnojiv a upravených kalů; plocha, kde byla použita statková hnojiva rostlinného původu (sláma, chrást apod.); plocha, kde byly pěstovány meziplodiny (doba pěstování nad 8 týdnů).
- **Vlastní evidence agrotechnických operací** – použití technologií strip-till (pásové zpracování půdy) a přímého setí do nezpracované půdy, meziplodin nebo rostlinných zbytků.

Druh půdy – lze najít v Registru půdy

- tisk č. 1 Základní
 - Součet výměr účinných dle kultur a režimů EZ

Součet výměr účinných dle kultur

Kultura	Výměra celkem	Druh půdy			
		Lehká	Těžká	Střední	Nest.
vinice (V)	8,67	3,53	0,00	5,14	0,00
travní porost (na orné půdě) (G)	0,67	0,00	0,00	0,67	0,00
trvalý travní porost (T)	8,17	0,00	7,43	0,74	0,00
jiná kultura (O)	0,53	0,00	0,00	0,53	0,00
standardní orná půda (R)	256,06	3,69	20,86	231,51	0,00
jiná trvalá kultura (J)	5,17	0,87	0,00	4,30	0,00
úhor (U)	7,51	0,00	3,21	4,30	0,00
Celkem:	286,78	8,09	31,50	247,19	0,00

„Etalon“: hnůj 30 t/ha, na 35 % výměry R+G+U.

Jiná hnojiva nebo postupy (*přepočet podle účinnosti*), např.:

	váhový koeficient (na 1 ha)	při směrné dávce* t/ha
Hnůj	1,00	30
Kejda skotu	0,18	20
Kejda prasat	0,10	20
Digestát	0,15	20
Sláma obilnin, olejnin, luskovin, ...	0,50	
Meziplodiny – pokud následuje ozimá plodina	0,20	
Meziplodiny – pokud následuje jarní plodina	0,35	

Poznámka: *Směrné dávky jsou vhodné s ohledem na přívod dusíku a účinnost organického hnojení. Na jednotlivých DPB lze samozřejmě používat i odlišné dávky. Při vysokých dávkách hnojiv se však snižuje účinnost dodaných organických látek a vzrůstá riziko ztrát dusíku.

Příklad přepočtu roční spotřeby hnoje v závodě s výměrou 1 000 ha (R+G+U):

$$11\,000\text{ t} : 30\text{ t/ha} \times 1,00 = 367\text{ přepočtených ha} (= 36,7\text{ \%})$$

Ekoplatba 2023 (kultura R) – hospodaření s organickou hmotou v hospodářském roce 2022/2023 (od 1. 7. 2022 do 30. 6. 2023)

Obchodní závod: Dolní Lhota

Podmínka pro základní celofaremní ekoplatbu: **nesplněna**

Bilance organické hmoty: **záporná**

Potřeba:

Plnění:

Obhospodařovaná plocha (Jednotná žádost /JŽ/, květen 2023) **Výměra (ha)**

Celková výměra (kultury R + G + U) 1 000,00

... z toho: lehká půda

střední půda (dopočet) 1 000,00

těžká půda

Podle údajů pro žádost o dotace na rok 2023

Informace o zařazení DPB podle převažujícího půdního druhu (Registr půdy – LPIS):

Tisky – Informativní výpisy – Základní (tab. Součet výměr účinných dle kultur a režimů EZ)

Vybrané plodiny (JŽ, květen 2023) **Výměra (ha)**

Brambory, cukrová řepa, řepa krmná, zelenina¹⁾

Kukuřice, zelenina²⁾

Jetel³⁾ nebo vojtěška³⁾, včetně semenářských porostů

Ostatní víceleté pícniny (R)⁴⁾, trávy na semeno, travní porost (G)

Upřesnění potřeby opatření podle výměry vybraných plodin (JŽ 2023)

¹⁾ brokolice, celer, cuketa, meloun, okurka, pór, rajče, tykev, zelí

²⁾ česnek, křen selský jednoletý, květák, mrkev, paprika, pastinák

³⁾ pouze čisté porosty

⁴⁾ včetně směsí (např. jetelotráva)

doplňte rozsah opatření (jinak zůstane 100% neplnění):

Dodání organické hmoty do půdy (2022/2023) **Spotřeba (t)**

Hnůj, separát kejdy

Kompost s poměrem C:N 10 a vyšším

Kejda skotu

Kejda prasat

Celková spotřeba v období od 1. 7. 2022 do 30. 6. 2023, na výměře RGU pro JŽ 2023

Při výpočtu se vychází z celkové spotřeby hnojiv nebo upravených kalů na výměře kultur

R, G, případně U v hospodářském roce.

doplňte rozsah opatření (jinak zůstane 100% neplnění):

Dodání organické hmoty a další opatření (2022/2023) **Výměra (ha)**

Sláma obilnin (vč. kukuřice na zrno a CCM), olejnin, luskovin a dalších plodin pěstovaných na zrno či semeno

Meziplodiny na zelené hnojení – následuje ozimá plodina

Meziplodiny na zelené hnojení – následuje jarní plodina

Úhor a ochr.pásky* (JŽ, květen 2023) – bez odvozu zelené hmoty

Strip-till

Opatření provedená v období od 1. 7. 2022 do 30. 6. 2023, na výměře RGU pro JŽ 2023

Zpravení do půdy, případně ponechání na povrchu slámy obilnin (včetně kukuřice sklizené děleným způsobem), olejnin, luskovin (pěstovaných i jako zelenina) a ostatních plodin pěstovaných na zrno či semeno nebo rostlinných zbytků po sklizni jetelovin a trav na semeno

Meziplodiny (nad 8 týdnů, bez odvozu zelené hmoty), po kterých následuje ozimá plodina

Meziplodiny (nad 8 týdnů, bez odvozu zelené hmoty), po kterých následuje jarní plodina

Plodiny na úhoru a v ochranných pásech* (neprodukční plochy), bez odvozu zelené hmoty

Strip-till

Ekoplatba 2023 (kultura R) – hospodaření s organickou hmotou v hospodářském roce 2022/2023 (od 1. 7. 2022 do 30. 6. 2023)

Obchodní závod: Dolní Lhota

Podmínka pro základní celofaremní ekoplatbu: **nesplněna**

Bilance organické hmoty: **záporná**

Potřeba:

Plnění:

Obhospodařovaná plocha (Jednotná žádost /JŽ/, květen 2023)	Výměra (ha)
Celková výměra (kultury R + G + U)	1 000,00
... z toho: lehká půda	30,00
střední půda (dopočet)	920,00
těžká půda	50,00

Podle údajů pro žádost o dotace na rok 2023

Informace o zařazení DPB podle převažujícího půdního druhu (Registr půdy – LPIS):
Tisky – Informativní výpisy – Základní (tab. Součet výměr účinných dle kultur a režimů EZ)

Vybrané plodiny (JŽ, květen 2023)	Výměra (ha)
Brambory, cukrová řepa, řepa krmná, zelenina ¹⁾	
Kukuřice, zelenina ²⁾	
Jetel ³⁾ nebo vojtěška ³⁾ , včetně semenářských porostů	
Ostatní víceleté pícniny (R) ⁴⁾ , trávy na semeno, travní porost (G)	

Upřesnění potřeby opatření podle výměry vybraných plodin (JŽ 2023)

¹⁾ brokolice, celer, cuketa, meloun, okurka, pór, rajče, tykev, zelí

²⁾ česnek, křen selský jednoletý, květák, mrkev, paprika, pastinák

³⁾ pouze čisté porosty

⁴⁾ včetně směsí (např. jetelotráva)

doplňte rozsah opatření (jinak zůstane 100% neplnění):

Dodání organické hmoty do půdy (2022/2023)	Spotřeba (t)
Hnůj, separát kejdy	
Kompost s poměrem C:N 10 a vyšším	
Kejda skotu	
Kejda prasat	

Celková spotřeba v období od 1. 7. 2022 do 30. 6. 2023, na výměře RGU pro JŽ 2023

Při výpočtu se vychází z celkové spotřeby hnojiv nebo upravených kalů na výměře kultur R, G, případně U v hospodářském roce.

doplňte rozsah opatření (jinak zůstane 100% neplnění):

Dodání organické hmoty a další opatření (2022/2023)	Výměra (ha)
Sláma obilnin (vč. kukuřice na zrno a CCM), olejnin, luskovin a dalších plodin pěstovaných na zrno či semeno	
Meziplodiny na zelené hnojení – následuje ozimá plodina	
Meziplodiny na zelené hnojení – následuje jarní plodina	
Úhor a ochr.pásy* (JŽ, květen 2023) – bez odvozu zelené hmoty	
Strip-till	

Opatření provedená v období od 1. 7. 2022 do 30. 6. 2023, na výměře RGU pro JŽ 2023

Zpravení do půdy, případně ponechání na povrchu slámy obilnin (včetně kukuřice sklizené děleným způsobem), olejnin, luskovin (pěstovaných i jako zelenina) a ostatních plodin pěstovaných na zrno či semeno nebo rostlinných zbytků po sklizni jetelovin a trav na semeno

Meziplodiny (nad 8 týdnů, bez odvozu zelené hmoty), po kterých následuje ozimá plodina

Meziplodiny (nad 8 týdnů, bez odvozu zelené hmoty), po kterých následuje jarní plodina

Plodiny na úhoru a v ochranných pásích* (neprodukční plochy), bez odvozu zelené hmoty

Strip-till

Ekoplatba 2023 (kultura R) – hospodaření s organickou hmotou v hospodářském roce 2022/2023 (od 1. 7. 2022 do 30. 6. 2023)

Obchodní závod: Dolní Lhota

[illegible]

Ekoplatba 2023 (kultura R) – hospodaření s organickou hmotou v hospodářském roce 2022/2023 (od 1. 7. 2022 do 30. 6. 2023)

Obchodní závod: Dolní Lhota

Podmínka pro základní celofaremní ekoplatbu: **nesplněna**

Bilance organické hmoty: **záporná**

Potřeba:

Plnění:

Obhospodařovaná plocha (Jednotná žádost /JŽ/, květen 2023)	Výměra (ha)	
Celková výměra (kultury R + G + U)	1 000,00	Podle údajů pro žádost o dotace na rok 2023 Informace o zařazení DPB podle převažujícího půdního druhu (Registr půdy – LPIS): Tisky – Informativní výpisy – Základní (tab. Součet výměr účinných dle kultur a režimů EZ)
... z toho: lehká půda	30,00	
střední půda (dopočet)	920,00	
těžká půda	50,00	

Vybrané plodiny (JŽ, květen 2023)	Výměra (ha)	Upřesnění potřeby opatření podle výměry vybraných plodin (JŽ 2023)
Brambory, cukrová řepa, řepa krmná, zelenina ¹⁾	25,00	¹⁾ brokolice, celer, cuketa, meloun, okurka, pór, rajče, tykev, zelí
Kukuřice, zelenina ²⁾	50,00	²⁾ česnek, křen selský jednoletý, květák, mrkev, paprika, pastinák
Jetel ³⁾ nebo vojtěška ³⁾ , včetně semenářských porostů	100,00	³⁾ pouze čisté porosty
Ostatní víceleté pícniny (R) ⁴⁾ , trávy na semeno, travní porost (G)		⁴⁾ včetně směsí (např. jetelotráva)

Dodání organické hmoty do půdy (2022/2023)	Spotřeba (t)	Celková spotřeba v období od 1. 7. 2022 do 30. 6. 2023, na výměře RGU pro JŽ 2023
Hnůj, separát kejdy	2 500	Při výpočtu se vychází z celkové spotřeby hnojiv nebo upravených kalů na výměře kultur R, G, případně U v hospodářském roce.
Kompost s poměrem C:N 10 a vyšším		
Kejda skotu		
Kejda prasat	3 000	

Dodání organické hmoty a další opatření (2022/2023)	Výměra (ha)	Opatření provedená v období od 1. 7. 2022 do 30. 6. 2023, na výměře RGU pro JŽ 2023
Sláma obilnin (vč. kukuřice na zrno a CCM), olejnin, luskovin a dalších plodin pěstovaných na zrno či semeno		Zapravení do půdy, případně ponechání na povrchu slámy obilnin (včetně kukuřice sklizené děleným způsobem), olejnin, luskovin (pěstovaných i jako zelenina) a ostatních plodin pěstovaných na zrno či semeno nebo rostlinných zbytků po sklizni jetelovin a trav na semeno
Meziplodiny na zelené hnojení – následuje ozimá plodina		Meziplodiny (nad 8 týdnů, bez odvozu zelené hmoty), po kterých následuje ozimá plodina
Meziplodiny na zelené hnojení – následuje jarní plodina		Meziplodiny (nad 8 týdnů, bez odvozu zelené hmoty), po kterých následuje jarní plodina
Úhor a ochr.pásky* (JŽ, květen 2023) – bez odvozu zelené hmoty		Plodiny na úhoru a v ochranných pásech* (neprodukční plochy), bez odvozu zelené hmoty
Strip-till		Strip-till

Ekoplatba 2023 (kultura R) – hospodaření s organickou hmotou v hospodářském roce 2022/2023 (od 1. 7. 2022 do 30. 6. 2023)

Obchodní závod: Dolní Lhota

Podmínka pro základní celofaremní ekoplatbu:	splněna
Bilance organické hmoty:	vyrovnaná

Obhospodařovaná plocha (Jednotná žádost /JŽ/, květen 2023)	Výměra (ha)
Celková výměra (kultury R + G + U)	1 000,00
... z toho: lehká půda	30,00
střední půda (dopočet)	920,00
těžká půda	50,00

Podle údajů pro žádost o dotace na rok 2023

Informace o zařazení DPB podle převažujícího půdního druhu (Registr půdy – LPIS):
Tisky – Informativní výpisy – Základní (tab. Součet výměr účinných dle kultur a režimů EZ)

Vybrané plodiny (JZ, květen 2023)	Výměra (ha)
Brambory, cukrová řepa, řepa krmná, zelenina ¹⁾	25,00
Kukuřice, zelenina ²⁾	50,00
Jetel ³⁾ nebo vojtěška ³⁾ , včetně semenářských porostů	100,00
Ostatní víceleté pícniny (R) ⁴⁾ , trávy na semeno, travní porost (G)	

Upřesnění potřeby opatření podle výměry vybraných plodin (JŽ 2023)

¹⁾ brokolice, celer, cuketa, meloun, okurka, pór, rajče, tykev, zelí

²⁾ česnek, křen selský jednoletý, květák, mrkev, paprika, pastinák

3) pouze čisté porosty

4) včetně směsí (např. jetelotráva)

Dodání organické hmoty do půdy (2022/2023)	Spotřeba (t)
Hnůj, separát kejdy	2 500
Kompost s poměrem C:N 10 a vyšším	
Kejda skotu	
Kejda prasat	3 000

Celková spotřeba v období od 1. 7. 2022 do 30. 6. 2023, na výměře RGU pro JŽ 2023

Při výpočtu se vychází z celkové spotřeby hnojiv nebo upravených kalů na výměře kultur R, G, případně U v hospodářském roce.

Dodání organické hmoty a další opatření (2022/2023)	Výměra (ha)
Sláma obilnin (vč. kukuřice na zrno a CCM), olejnin, luskovin a dalších plodin pěstovaných na zrno či semeno	300,00
Meziplodiny na zelené hnojení – následuje ozimá plodina	50,00
Meziplodiny na zelené hnojení – následuje jarní plodina	
Úhor a ochr.pásy* (JŽ, květen 2023) – bez odvozu zelené hmoty	40,00
Strip-till	50,00

Opatření provedená v období od 1. 7. 2022 do 30. 6. 2023, na výměře RGU pro JŽ 2023

Zapravení do půdy, případně ponechání na povrchu slámy obilnin (včetně kukuřice sklizené děleným způsobem), olejnin, luskovin (pěstovaných i jako zelenina) a ostatních plodin pěstovaných na zrno či semeno nebo rostlinných zbytků po sklizni jetelovin a trav na semeno

Meziplodiny (nad 8 týdnů, bez odvozu zelené hmoty), po kterých následuje ozimá plodina

Meziplodiny (nad 8 týdnů, bez odvozu zelené hmoty), po kterých následuje jarní plodina

Plodiny na úhoru a v ochranných pásech* (neprodukční plochy), bez odvozu zelené hmoty

Strip-till